

ний потенціал — це підсистема цілісної системи, в якій він взаємозумовлено взаємодіє з іншими потенціалами підприємства (кадровим, виробничим, технологічним тощо)»¹. Ми погоджуємося з підходом, що інноваційний потенціал складає ядро загального потенціалу підприємства, органічно входить до всіх його складових, відіграє роль інтегруючої складової. Безсумнівно, що між інноваційним потенціалом підприємства та іншими складовими загального потенціалу підприємства існують складні діалектичні зв'язки.

Визначення сутності та місця інноваційного потенціалу підприємства в його загальній структурі дозволить покращити інвестиційну привабливість підприємства, його конкурентоспроможність, що в свою чергу дозволить підприємству освоювати нові види продукції, завойовувати більшу частку ринку та виходити на нові ринки.

С. В. Євтушенко, асистент
Університет економіки та права «КРОК»

СИНХРОННЕ МОДЕЛЮВАННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ВИБОРУ НАПРЯМКУ ІНВЕСТИВАННЯ В ПОЛІГРАФІЇ

Анотація

Запропонована монопродуктова модель інвестиційного вибору розширює можливості застосування статистичних критеріїв шляхом врахування релевантних грошових потоків, цінності грошей у часі, рівня завантаження технології. Основні тенденції розвитку вітчизняної книжкової поліграфії включено в модель шляхом застосування стохастичних змінних: середніх тиражів, цін та обсягів виробництва.

Summary

Proposal monoproduktive investing choice model extends abilities of using statistics criterions by involving relevant cash flows, cost value in time, level of production. The main trends of national polygraphy development are put into the model by applying stochastic variables such as middle books volume, prices and productive level.

Актуальним питанням управління підприємством є вибір підходу до визначення ефективності інвестицій у технологію та побудови критерію їх порівняльної оцінки з врахуванням специфіки виробничої системи, впливу зовнішніх факторів в умовах невизначеності.

---

¹ Николаев А. И. Инновационное развитие и инновационная культура // Наука та наукознавство. — 2001. — № 2. — С. 54

Підходи до оцінки ефективності інвестицій в зарубіжній та вітчизняній теорії управління можна поділити на статичні та динамічні [2]. Статичні критерії оперують середніми показниками (в основному за рік) та передбачають сталий характер економічних показників, оперують такими обліковими категоріями як прибуток, продуктивність, рентабельність, тощо. Західні аналітики фінансового менеджменту з 80-х років надають перевагу оцінці інвестицій за показником грошового потоку, який є джерелом задоволення економічних інтересів всіх суб'єктів проекту [7] і використовують динамічний підхід. Динамічні показники — враховують альтернативну вартість ресурсів, грошові потоки протягом життєвого циклу інвестицій, ліквідаційну вартість [1].

Кожен критерій обґрунтування доцільності вкладень має обмежену сферу застосування, фокусує увагу на певному господарському аспекті, має різну управлінську трудомісткість застосування, комплексність оцінки, вірогідність, тощо.

Вибір оптимального критерію оцінки привабливості інвестицій у технологію виготовлення книг у твердій обкладинці має враховувати ринкові тенденції диференціації попиту [2], мінімізації витрат на переналагодження технологічного устаткування, а також державне регулювання книжково-видавничого комплексу.

Загальносвітова тенденція «інфляції назв» проявилася у скороченні середнього тиражу книг у 2004 році до 15,36 % від рівня 1991 року: з 23,3 тис. екземплярів у 1991 році до 3,58 тис. екземплярів у 2004 році.

За останні п'ять років на ринку книжкової продукції частка книг у твердій палітурці знизилась з 58 % у 2000 році до 53 % у 2004 році на користь книг у м'якій обкладинці.

За даними офіційної статистики державні друкарні займали домінуючу позицію на українському книжковому ринку протягом 2002—2004 років. У 2002 році за даними Книжкової палати України частка державних друкарень становила 58,44 %, а у 2004 році вона зросла до 64,4 %.

Нарешті, необхідно відмітити деформоване ціноутворення державних друкарень, яке виявляється у невідповідності частки ДАК «Укрвидавполіграфія» у натуральному та вартісному вимірі. В 2004 році у натуральному вимірі частка державного об'єднання становила 64,4 %, а за чистим доходом від продажу книг — лише 7,5 %. Окрім того, держава займає монополне положення на сегменті книжкових замовлень великого тиражу.

Оптимальний варіант інвестування коштів відповідає екстремуму функції (мінімальному значенню) річних релевантних витрат технічного переоснащення. За умови, що за кожним варіантом буде виготовлено і реалізовано однакову кількість книг за рік Q варіанти будуть порівняльними за обсягом виготовлення стандартної продукції. Це актуально у випадку, коли на ринку можна зайняти чітко визначену частку ринку.

До умовно-змінних релевантних витрат, які формують відтоки коштів виробничих центрів в друкарському процесі належить технологічна електроенергія, частково ВУЕМУ (паливно-мастильні, обтиральні матеріали), інші.

До умовно-постійних витрат відносяться витрати на заробітну плату основних робітників, умовно-постійна частка ВУЕМУ (оплата праці транспортників, виробниче страхування устаткування), інші.

Щодо екзогенних факторів моделі, необхідно врахувати ринкові тенденції.

По-перше, необхідно задати стохастичну зміну середнього тиражу книги в діапазонах протягом горизонту дослідження.

По-друге, можна оцінити вплив зміни вартості праці протягом експлуатації технологій.

Характер моделі статичний, вона побудована виходячи з припущення про стабільність експлуатаційних виробничих та фінансових параметрів протягом корисного терміну експлуатації.

Модель охоплює оптимізацію господарських процесів на рівні виробничої системи, а саме, технологічний процес виготовлення книги у твердій обкладинці.

Характер зміни параметрів та екзогенних змінних вказує на лінійний характер із стохастичним розподілом середнього тиражу та рівня заробітної плати основних робітників.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Брігхем Євхен*. Основи фінансового менеджменту: Пер. з англ. — К.: Молодь, 1997. — 1000 с.
2. *Гельмут Куппхан*. Энциклопедия по печатным средствам информации. Технологии и способы производства: Пер. с нем. — М.: МГУП, 2003. — 1280 с.
3. *Денисенко М. П.* Організаційно-економічний механізм інвестування: Монографія. — К.: Науковий світ, 2001. — 414 с.
4. Организация, планирование и управление деятельностью промышленного предприятия / Под ред. С. М. Бухало. — 2-е изд. — К.: Вища школа, Головное изд-во, 1989. — 472 с.
5. *Холод З. М., Передерієнко Н. І., Никифору Б. В., Сухолитка Н. М.* Аналіз фінансово-економічної діяльності поліграфічних підприємств. — К.: БАТ «УкрНДІСВД», 2004. — 224 с.
6. Управление проектами (Зарубежный опыт). — СПб: Два Три, 1993. — 450 с.
7. *Terry Maness*. FINANCIAL ANALYSIS & FORECASTING, Prentice Hall, Englewood Cliffs. — New Jersey, 1991.

І. С. Капарулін, аспірант,
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні теоретичні розробки у сфері інновацій приділяють багато уваги визначенню та структуризації певного категоріального апарату або ж модифікації механізму ефективного впровадження інноваційних проєктів. Не припиняючи ролі таких теоретичних досліджень, можемо